

2e kwartaalbrief 2021

18-06-2021

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
2	Belangrijke ontwikkelingen.....	7
2.1	Voortgang grote projecten.....	8
2.2	Voortgang toegezegde onderwerpen Raad.....	11
2.3	Nieuwe ontwikkelingen met mogelijk financieel risico of kans.....	15
2.4	Nieuwe ontwikkelingen met financieel effect in 2021	16
2.5	Verloop geraamd resultaat 2021.....	28
3	Voorgestelde begrotingswijzigingen.....	31
3.1	Beleidsarme én budgettair neutrale begrotingswijzigingen.....	32
4	Baten en lasten per programma	33
	Afkortingenlijst.....	34
	Raadsbesluit	35
	Raadsbesluit.....	37

1 Inleiding

Met de kwartaalbrieven wil het college u op de hoogte houden van de realisatie van de begroting. De kwartaalbrieven kunnen we snel opstellen op basis van belangrijke financiële, inhoudelijke, politieke of bedrijfsmatige ontwikkelingen. De financiële consequenties zijn in een aantal gevallen van structurele aard. De kwartaalbrief betreft de besluitvorming en aanpassing van de begroting van het lopende jaar. De bedragen die genoemd zijn in de financiële tabellen in deze kwartaalbrief zijn afgerond op € 1.000. In de kadernota en de begroting komen de structurele gevolgen opnieuw terug.

Paragraaf 2: Belangrijke ontwikkelingen

Paragraaf 2 bevat belangrijke ontwikkelingen. Het gaat om inhoudelijke afwijkingen van de begroting en/of financiële afwijkingen. Als eerste komen de ontwikkelingen zonder financieel effect aan de orde. Hieronder vallen de voortgang op grote projecten en de voortgang toegezegde onderwerpen aan de Raad. Vervolgens zijn de ontwikkelingen met een mogelijk financieel risico of kans beschreven. Daarna zijn de ontwikkelingen met een financieel effect opgenomen. Tot slot geven we een overzicht van de ontwikkelingen die effect hebben op de begroting waarover de Raad gevraagd wordt te besluiten.

Paragraaf 3: Voorgestelde begrotingswijzigingen

Paragraaf 3 bevat een overzicht van budgetneutrale wijzigingen van de begroting. Dit zijn besluiten die passen binnen het door de Raad vastgestelde beleid, maar waarvan de financiële consequenties de programmabudgetten overschrijden. Om die reden vraagt dit onderdeel een bekrachtiging van de Raad (raadsbesluit). De voorgestelde wijzigingen vragen voor zover wij kunnen inschatten geen politieke discussie.

Paragraaf 4: Baten en lasten per product

Op verzoek van de auditcommissie is een paragraaf toegevoegd met de baten en lasten per programma, inclusief de begrotingswijzigingen.

Ten aanzien van de behandelprocedure

De kwartaalbrief bevat een verscheidenheid aan onderwerpen. Om de beantwoording van uw vragen door het college goed te kunnen voorbereiden, verzoeken wij u, uw vragen dinsdag voorafgaand aan de behandeling in de informatieve raad per mail te stellen.

Namens het College van Burgemeester en Wethouders,
de wethouder Financiën,

Lex Scholten

2 Belangrijke ontwikkelingen

Dit hoofdstuk heeft als doel om de Raad te informeren over (externe) ontwikkelingen die niet eerder gemeld zijn in een notitie of raadsbesluit. Een belangrijke ontwikkeling hoeft niet direct te leiden tot een financiële consequentie.

Zo is in paragraaf 2.1 de voortgang van de grote projecten terug te lezen. Paragraaf 2.2. beschrijft de voortgang van toegezegde onderwerpen aan de Raad. Wanneer er ontwikkelingen zijn op het gebied van risico's of kansen, dan wordt dit in paragraaf 2.3 vermeld.

Wanneer een ontwikkeling consequenties heeft voor het verwachte rekeningsaldo of om een verrekening met een reserve gaat, dan wordt dit opgenomen in paragraaf 2.4. In paragraaf 2.5 wordt een overzicht gepresenteerd, wat de ontwikkelingen voor effect hebben op het verwachte rekeningsaldo.

2.1 Voortgang grote projecten

In deze paragraaf wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van grote projecten. De Raad heeft zelf aangegeven welke projecten hier terug moeten komen. Het is niet nodig dat de Raad hierover een besluit neemt.

2.1.1 Voortgang Oost West As

Inleiding.

Het project de Oost-west as betreft de herinrichting van de Muiderstraatweg en Hartveldseweg. Daarnaast wordt in samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam en gemeente Amsterdam (metro en tram) gewerkt aan de verbetering van de doorstroming van tramlijn 19 (voorheen tramlijn 9).

Op 20 april 2017 heeft de gemeenteraad het projectkrediet voor het project de Oost-West as vastgesteld en volgt er jaarlijks in de 1^e kwartaalbrief een toelichting op voortgang van het project.

Algemene stand van zaken

De werkzaamheden van de laatste fase (fase 3 - Hartveldseweg) zijn afgerond. Hiermee is het grootste deel van de werkzaamheden van het gehele project de Oost-West as gereed. In 2021 worden alleen nog een paar restpunten uitgevoerd, het gras ingezaaid, de laatste groenvoorziening aangeplant, de vlonders geplaatst en de kade bij de Punt Sniep afgewerkt.

Ook is er overeenstemming bereikt met het kerkbestuur over het nieuwe ontwerp van het kerkplein. Deze werkzaamheden zijn momenteel in volle gang en zijn naar verwachting in september gereed.

Communicatie

De communicatie is momenteel voornamelijk gericht op de uitvoering van de werkzaamheden. Dit doen we via onze projectwebsite, social media, krant en ook bewonersbrieven.

Financiën

De definitieve subsidiebeschikking vanuit de vervoerregio de Vervoerregio Amsterdam is verstrekt. Ook de bijdrage van de gemeente Amsterdam (ten behoeve van de traminfrastructuur) is definitief vastgesteld en voor het grootste deel verstrekt. Met deze bijdragen (inclusief de dekking vanuit de voorzieningen grootonderhoud) is het projectbudget dekkend voor het totale project.

2.1.2 Voortgang Holland Park

Holland Park

Het grootste deel van de woningen is inmiddels door de ontwikkelaar opgeleverd. De laatste bouwblokken aan de parkzijde zijn in aanbouw en worden, samen met het daartussen gelegen 'horecaplein', in 2022 opgeleverd.

Op de locatie waar eerder Diemer Circle is gesloopt, moeten nog circa 290 appartementen in de vrije huursector worden gerealiseerd door Amvest. Ondanks dat er inmiddels een onherroepelijke omgevingsvergunning is, is er nog niet gestart met de bouw. Lopende gesprekken zijn er op gericht om medio 2021 te starten met de bouw en zien tevens toe op de aanleg openbare ruimte voor deze locatie.

De aanleg van de openbare ruimte van de rest van het huidige Holland Park vindt gefaseerd plaats. Er is een gewijzigde fasering afgesproken vanwege het eerdere faillissement van één van de aannemers. In april 2021 is een groot deel van reeds aangelegde de openbare ruimte opgeleverd en overgedragen aan de gemeente, waarbij Waternet het beheer en onderhoud uitvoert voor de watergangen en bijbehorende kunstwerken. Het centrale park zal in 2022 in gebruik genomen worden.

Holland Park West

In 2019 is een ontwikkelcombinatie Xplore (een samenwerking tussen BPD en Dura Vermeer, architect Meccanoo) geselecteerd en de Koop- en Realisatie Overeenkomst gesloten. 2020 heeft in het teken gestaan van de planuitwerking (van schetsontwerp naar voorlopige ontwerpen) en de planologische procedures (een gedetailleerd bestemmingsplan). De afgelopen periode zijn de woningontwerpen van de eerste fase uitgewerkt tot definitief ontwerp ten behoeve van de vergunningaanvragen. De vergunning voor de parkeergarage onder fase 1 & 2 is verleend en onherroepelijk.

Onderdeel van de planuitwerking is de brede school voor 700 leerlingen, die samen met de toekomstig gebruikers tot een definitief ontwerp is uitgewerkt. Inmiddels is de omgevingsvergunning verleend en onherroepelijk. Insteek is dat de brede school wordt aangesloten op de gebieds-WKO.

Eind 2020 is gestart met de werkzaamheden voor het bouwrijp maken, gevolgd door de start bouw van dit eerste deelplan op 15 april 2021.

Holland Park Zuid

Voor Holland Park Zuid is in 2019 een stedenbouwkundig plan als onderlegger voor het bestemmingsplan en exploitatieplan vastgesteld. Op de gronden in dit plandeel is tevens de Wet voorkeursrecht gemeente gevestigd. Het vastgestelde bestemmingsplan vormt het kader om planinitiatieven van grondeigenaren te kunnen beoordelen en begeleiden. Op basis van de uitspraak door de Raad van State is het bestemmingsplan aangepast voor het kavel van Filadelfia (valt buiten deze kaders) en daarmee onherroepelijk.

Met verschillende belanghebbenden / eigenaren zijn – op hun initiatief – begin 2021 gesprekken opgestart om de gronden vrij te maken en in ontwikkeling te nemen.

Campus Diemen

Eerder is al een uitbreiding van de studentencampus met diverse commerciële functies gerealiseerd. Op initiatief van de eigenaar/ontwikkelaar zijn oriënterende gesprekken gevoerd over een mogelijke opwaardering van het gebied.

BP-station

Het voormalige BP tankstation, op de plek waar het centrale park wordt gerealiseerd, is gesloopt en verplaatst naar een nieuwe locatie. Er resteerde nog een discussie inzake een verschil van inzicht in de afhechting van de oude locatie en het bouwrijp maken van de nieuwe locatie, welke in kwartaal 2021 is afgerond. De grondexploitatie nieuwe locatie tankstation zal nu worden afgesloten en het project afgerond.

2.1.3 Voortgang Spooronderdoorgang

Het project Spooronderdoorgang bestaat uit de realisatie van een spooronderdoorgang in de Ouddiemerlaan en daarop volgend de herinrichting van de stationsomgeving.

De realisatie van de spooronderdoorgang ligt op schema. Na het uitvoeren van de voorbereidende werkzaamheden, waaronder de voorbelasting, is eind april 2021 de omleidingsroute (Tijdelijke Ouddiemerlaan) in gebruik genomen. Dit vormt het startsein voor de realisatie van de onderdoorgang zelf. Het uitvoeringsontwerp voor de spooronderdoorgang nadert haar voltooiing. Daarna kan ook het ontwerp voor de herinrichting van de stationsomgeving weer ter hand worden genomen.

2.2 Voortgang toegezegde onderwerpen Raad

In deze paragraaf wordt de Raad geïnformeerd over de voortgang van toegezegde onderwerpen. Het is niet nodig dat de Raad hierover een besluit neemt.

2.2.1 Informatieveiligheid

Instemming college met nieuw normenkader, de Baseline voor Overheidsinstellingen (BIO)

Al eerder kondigden we al aan dat per 1 januari 2020 jl. de huidige Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG), het normenkader voor informatieveiligheid, is overgegaan naar een nieuwe gezamenlijke Baseline voor Overheidsinstellingen, de BIO. De achterliggende reden is om de informatiebeveiliging verder optimaal te professionaliseren voor de gehele overheid. De BIO is gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normatiek. Het uiteindelijke doel hiervan is te komen tot een veilige digitale overheid.

Als gevolg van dit nieuwe normenkader heeft het college begin december 2020 ook het bestaande Strategisch Informatieveiligheidsbeleid aangepast aan deze nieuwe normering.

Instemming andere DUO-gemeenten en bestuur Uitvoeringsorganisatie Duo+

Ook de andere DUO-gemeenten en het bestuur van de Duo+ uitvoeringsorganisatie hebben ingestemd met de wijziging van het normenkader, de BIO. Dit betekent dat alle DUO-organisaties tezamen dit beleid ondersteunen.

Welke gevolgen heeft dit?

De verandering van het normenkader betekent dat er een aanpassing van het gehele informatieveiligheidsbeleid moet worden doorgevoerd.

De BIO legt meer nadruk op het risicomanagement en stelt strengere eisen aan het nemen van specifieke maatregelen. De rol van de bestuurder en lijnmanager(s) is ook ten aanzien van risicomanagement explicieter dan voorheen.

Daarnaast is ook de jaarlijkse ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) cyclus, met ingang van het verantwoordingsjaar over 2020, gebaseerd op de nieuwe BIO-normering.

Toelichting

Het informatieveiligheid betreft drie onderwerpen, te weten:

1. de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO);
2. de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) - jaarlijkse verantwoording aan de toezichthouders vanuit het Rijk;
3. de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG 2018) - wettelijke verplichting.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

ENSIA helpt gemeenten in één keer slim verantwoording af te leggen over informatieveiligheid. De verantwoordingssystematiek over de Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling (PUN), Digitale Identiteit (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO) en de Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet).

De afzonderlijke, zogenoemde verticale verantwoording, geschied aan landelijke partijen en ministeries die een rol hebben in het toezicht op informatieveiligheid. De afzonderlijke verantwoordingen zijn de basis voor de, zogenoemde horizontale verantwoording, aan de gemeenteraad. Net als in eerdere jaren moest ook deze zelfevaluatie vóór 31 december 2020 worden aangeleverd. Dit is voor alle DUO-gemeenten op tijd gelukt.

Onderdeel van het verantwoordingsproces ENSIA is het afgeven van een Collegeverklaring per gemeente. Deze zogenoemde 'Collegeverklaring' betreft over 2020 het gebruik van DigiD en Suwinet. Besluitvorming hieromtrent valt onder de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Het college is verplicht de raad te informeren, de wijze waarop is vormvrij.

Resultaat ENSIAudit 2020

De jaarlijkse ENSIA Cyclus heeft in 2020 voor het derde jaar in de vorm van een zelfevaluatie plaatsgevonden. Diemen en de andere DUO-gemeenten doen dit goed ten opzichte van andere gemeenten. Er is wederom veel werk verricht om de verantwoording tijdig aan te leveren. Ten opzichte van de resultaten over 2019 heeft er een verdere verbetering plaats gevonden welke heeft geleid tot het "voldoen" aan alle gestelde voorwaarden.

Het toetsingskader voor de ENSIA-audit bestaat uit maatregelen op het gebied van Beleid, Uitvoering en Controle. In de uitgevoerde zelfevaluatie en de daarop volgende IT-audit naar aanleiding van de bevindingen is gebleken dat er op operationeel niveau in voldoende mate afspraken zijn gemaakt, die een volledig voldoen aan gestelde kwaliteitsnormen informatieveiligheid rechtvaardigen.

2.2.2 Aanvragen omgevingsvergunningen met een uitgebreide procedure

Vanuit de bestuurlijke toezeggingen is het volgende afgesproken: zodra dit aan de orde is (dus bij een aanvraag om vergunning die onder deze categorie valt) zal de gemeenteraad via een kwartaalbrief worden geïnformeerd.

Overzicht ontvangen aanvragen om omgevingsvergunningen met uitgebreide procedure:

Muiderstraatweg 61	
Betreft	Omzetten bedrijfswoning naar burgerwoning.
Voortgang	In maart 2019 bent u reeds geïnformeerd over het principeverzoek dat hierover door het college behandeld is. Op 22 april 2021 is de ontwerp Vvgb afgegeven door de raad. Het plan ligt in ontwerp ter inzage van 7 mei tot en met 17 juni 2021.
Verwachte verlening *	augustus 2021

Stammerdijk 38	
Betreft	Legalisatie paardenpension en vergroten paardrijbak.
Voortgang	Aanvraag wordt aangepast vanwege te hoge stikstofdepositie. Aanvullende gegevens en onderzoeken zijn ingediend en worden momenteel beoordeeld. Het plan moet daarna via college naar de raad voor ontwerp Vvgb (verwachting 16 september 2021).
Verwachte verlening *	november 2021

Wilhelminaplantsoen 3	
Betreft	Bouw bovenwoning op makelaarskantoor De Jager.
Voortgang	Aanvrager heeft aangegeven zijn bedrijf te beëindigen. Er vindt momenteel overleg plaats met kandidaat-kopers over een herontwikkeling van deze locatie. Te zijner tijd wordt voor een nog uit te werken plan een nieuwe aanvraag om omgevingsvergunning en ruimtelijke onderbouwing ingediend en aan het college van B&W en aan de raad voor besluitvorming voorgelegd.
Verwachte verlening *	geen verlening van deze aanvraag

De Omval	
Betreft	Uitbreiding De Omval aan de achterzijde
Voortgang	Op 22 april 2021 is de ontwerp Vvgb afgegeven door de raad. Het plan ligt in ontwerp ter inzage van 7 mei tot en met 17 juni 2021.
Verwachte verlening *	augustus 2021

naast Ouddielerlaan 19, De Oude Smidse	
Betreft	Herontwikkeling terrein naast De Oude Smidse voor de realisatie van een appartementengebouw met kelder (3 woningen), een cultuurhistorische belevingsruimte en een berging.
Voortgang	Aanvraag en ruimtelijke onderbouwing in beoordeling, plan moet daarna via college naar de raad voor ontwerp Vvgb (verwachting 17 juni 2021).
Verwachte verlening *	oktober/november 2021

* indien zienswijzen tegen de ontwerp Vvgb ontvangen worden, gaat het plan opnieuw naar de raad (hierdoor schuift de vergunningverlening ca. 2 maanden op)

2.2.3 Schuldenpositie

In de Auditcommissie van 26 mei 2020 is besloten om bij de 2^e kwartaalbrief en de 4^e kwartaalbrief u te informeren over de stand van zaken omtrent de schuldenpositie van de gemeente. Onderstaand is de voortgang opgenomen.

Voortgang schuldenpositie

Voor de financiering van de diverse investeringen trekt de gemeente langlopende leningen (langer dan 1 jaar) aan. Per 1 januari 2021 stond er voor een totaalbedrag van € 41 miljoen aan opgenomen leningen op de balans. In 2021 valt één lening vrij. Gezien de lage rente en aankomende grote investeringen (sporthal, sportpark) zijn we voornemens deze vrijvallende lening te herfinancieren. Dit is mede afhankelijk van de inkomstenstroom uit de afkoop van erfpacht. Later dit jaar bepalen we hoe hoog de lening moet zijn.

Portefeuille langlopende leningen				
Geldgever	Soort lening	Boekwaarde 1 januari 2021	Jaar aflossing	Rente-percentage
Waarborgfonds voor de Zorg	Fixe	4.000.000	2021	3,300%
BNG	Fixe	6.000.000	2024	1,949%
Provincie Groningen	Fixe	5.000.000	2025	1,300%
BNG	Fixe	5.000.000	2025	1,958%
BNG	Fixe	7.500.000	2031	0,900%
Aegon Levensverzekering	Fixe	7.500.000	2035	1,030%
BNG	Fixe	6.000.000	2036	1,550%
Totaal		41.000.000		

Voor wat betreft de kortlopende schulden geldt nog steeds een negatieve rente. Oftewel wanneer wij kort geld lenen ontvangen we rente. Aandachtspunt hierbij is dat we onder onze kasgeldlimiet blijven. De kasgeldlimiet voor 2021 is € 8,7 miljoen.

2.3 Nieuwe ontwikkelingen met mogelijk financieel risico of kans

In deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen die geen effect hebben op het rekeningresultaat. Het gaat hierbij om besluiten waarvan het college vindt dat deze kenbaar gemaakt moeten worden aan de raad. Dit kan gaan om (mogelijke) risico's die in eerste instantie binnen bestaande programmabudgetten zijn op te vangen. Het is niet nodig dat de raad hierover een besluit neemt.

2.3.1 Ontwikkelingen specialistische jeugdhulp

Op basis van het AEF rapport (€ 1,6-1,8 miljard tekort gemeenten) voert de VNG gesprekken met het Rijk over een combinatie van structureel extra budget en maatregelen om de Jeugdwet financieel beheersbaar te maken. De opbrengsten van deze gesprekken gelden als een zwaarwegende inbreng voor de kabinetsformatie. Voor 2021 heeft het Rijk bekend gemaakt incidenteel € 613 miljoen beschikbaar te stellen aan gemeenten voor het oplossen van de acute problematiek in de jeugdzorg. Dit bedrag komt bovenop de € 300 miljoen extra middelen.

Vermoedelijk betekent dit voor de gemeente Diemen een extra uitkering van ongeveer € 750.000. Het precieze bedrag wordt later duidelijk. Dit geldt tevens voor de zaken die voor onderdelen van de uitkering moeten worden aangepakt.

Los van de extra middelen en naast de getroffen maatregelen blijven de uitgaven specialistische jeugdhulp een financieel risico vormen, mede als gevolg van de open einde regeling, een stijging in de aantallen jeugdigen en de almaar toenemende complexe problematiek. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat door de aanhoudende periode van maatregelen naar aanleiding van corona er extra hulpvragen leven bij de inwoners van Diemen. Tevens is het mogelijk dat door het uitstel van de huidige hulp zwaardere vormen van hulp nodig zijn. Over de ontwikkeling van het budget in 2021 zal worden gemonitord en gerapporteerd via de P&C-cyclus.

2.3.2 Coronamaatregelen team Openbare Orde & Veiligheid en Vergunningen

Vanwege de coronamaatregelen hebben we minder huisbezoeken kunnen uitvoeren en doordat de Boa's en toezichthouders toezicht hielden op de coronamaatregelen, is zowel de uitvoering van de Landelijke Aanpak Adreskwaliteitcontroles (LAA-controles) als de uitvoering van het project Scheerlicht vertraagd. Daardoor zijn er minder LAA-controles en onderzoeken vanuit de aanpak Scheerlicht geweest. Zodra de maatregelen versoepeld worden, zullen we de huisbedrijfsbezoeken verder oppakken.

Inzet van het team Openbare Orde & Veiligheid en Vergunningen in het kader van de crisisbeheersing is verder nog steeds nodig. In dat kader neemt een van de beleidsmedewerkers Openbare Orde & Veiligheid nog steeds deel aan regionale coronabijeenkomsten. Door de hoge vergaderfrequentie van deze regionale coronabijeenkomsten is een aantal taken op het gebied van Openbare Orde & Veiligheid blijven liggen. Bezien wordt of het noodzakelijk is deze achterstanden (deels) versneld in te lopen.

2.4 Nieuwe ontwikkelingen met financieel effect in 2021

In deze paragraaf komen de ontwikkelingen aan de orde die een financieel effect hebben. Dit kunnen ontwikkelingen zijn met een effect op het rekeningsaldo of betrekking hebben op de inzet van reserves. Ook aanpassingen van investeringsbudgetten komen in dit hoofdstuk aan bod. Het betreft begrotingswijzigingen waarover de raad besluiten moet nemen.

2.4.1 Gebundelde uitkering P-wet

In de begroting hebben wij rekening gehouden met een specifieke uitkering van circa € 8.899.000.

Inmiddels hebben wij van het Ministerie van SZW de voorlopige beschikking ontvangen voor deze specifieke uitkering, Gebundelde uitkering P-wet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud zelfstandigen). De uitkering is vastgesteld op circa € 8.038.000. Ten opzichte van de begroting betekent dit een verlaging van € 861.000. Op grond van bovenstaande stellen wij voor de baten te verlagen met € 861.000.

Het Ministerie van SZW zal medio oktober 2021 het definitieve bedrag bekend maken.

In de lijn met de verlaging van deze specifieke uitkering stellen wij voor om ook de geraamde lasten met dit bedrag te verlagen en derhalve de verlaging budgettair neutraal te verwerken.

2.4.2 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

In verband met de coronacrisis heeft het Ministerie van SZW ook voor 2021 een voorschotbedrag verstrekt voor de specifieke uitkering, Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo). Op 12 april jl. is de beschikking van het Rijk ontvangen inzake het voorschotbedrag ad.€ 1.192.000. Zowel de inkomsten als de uitgaven zullen worden verhoogd met dit bedrag.

2.4.3 Tijdelijke Overbrugging Noodzakelijke Kosten

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden.

Er wordt aan Diemen voor de TONK in 2021 circa € 90.000 beschikbaar gesteld door het Rijk. Er is sprake van een voorlopig budget. Eind februari 2021 is door het college het lokale TONK uitvoeringbeleid vastgesteld op basis van het maatwerkprincipe (methode gemeente Amsterdam). Er is sprake van een open einde regeling en een voorlopig Rijksbudget is als beheersmaatregel in het beleid opgenomen.

De begroting kan worden verhoogd met de te verwachten € 90.000 Rijksmiddelen voor de TONK.

2.4.4 SPUK: Toeslagenaffaire

In 2020 hebben wij van het Rijk eenmalige specifieke uitkering ontvangen van circa € 26.000. Dit budget is beschikbaar gesteld voor uitsluitend het bekostigen van de uitvoering van één of meer van de volgende activiteiten gericht op besteding aan hulpverlening aan gedupeerden:

- registratie van gedupeerden, eerste contact en inventarisatie van de hulpvragen;
- opstellen van een door gemeente en gedupeerde(n) ondertekend plan van aanpak en begeleiding van de gedupeerde(n);
- inkoop en uitvoering van trajectzorg op de vijf leefgebieden: financiën, wonen, zorg, gezin en werk;
- verrichten van nazorg.

Op grond van bovenstaande stellen wij voor de zowel de baten als de lasten van de begroting te verhogen met circa € 26.000.

2.4.5 Ontwikkelingen onderwijshuisvesting

Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs, zo zijn zij onder andere verantwoordelijk voor de bekostiging van nieuwbouw van scholen en uitbreiding van bestaande locaties. Via het gemeentefonds worden hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Schoolbesturen ontvangen van het Rijk de middelen voor onderhoud en exploitatie. Deze taakverdeling vraagt om samenwerking en afstemming van exploitatie en investeringen. Als gevolg van de groei van de gemeente Diemen, de groei van het aantal leerlingen in het primair onderwijs, de bestuurlijke ambities ten aanzien van het onderwijs en de zorgplicht die de gemeente heeft ten aanzien van de onderwijshuisvesting is het van belang de uitgangspunten voor de onderwijshuisvesting in Diemen voor de komende jaren goed vast te leggen. Hiertoe worden in 2021 de eerste stappen gezet door de actualisering van de verordening voorziening huisvesting onderwijs en de ontwikkeling van een nieuw integraal huisvestingsplan voor het onderwijs.

Integraal huisvestingsplan onderwijs

In maart 2017 is door de gemeenteraad de Strategische Visie Onderwijshuisvesting 2017-2037 vastgesteld. Hiermee is voor de lange termijn de visie op onderwijshuisvesting in Diemen in gezamenlijkheid met de schoolbesturen vastgelegd. De strategische visie, ook wel integraal huisvestingsplan (IHP), heeft een dynamisch en voortschrijdend karakter en is meer dan een eenmalige beschrijving van de situatie op dat moment. Door de groei van het aantal basisschoolleerlingen in Diemen, de ambities ten aanzien van een school voor voortgezet onderwijs en vooruitlopend op een door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aangekondigde wetwijziging is het noodzakelijk gebleken het integraal huisvestingsplan te vernieuwen. Dit traject zal worden begeleid en uitgevoerd door een extern adviesbureau. De totstandkoming van het vernieuwde IHP gebeurt in nauwe samenwerking met de schoolbesturen. Het IHP zal naar verwachting in 2022 gereed zijn. Voor de vernieuwing van het IHP is een budget benodigd van € 45.000.

Verordening voorziening huisvesting onderwijs gemeente Diemen

De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs geeft kaders en richtlijnen voor de uitvoering van de wettelijke zorgplicht die de gemeente heeft ten aanzien van de onderwijshuisvesting. Zo is in de verordening onder andere vastgelegd welke voorzieningen in aanmerking komen voor bekostiging door de gemeente, op welke wijze deze voorzieningen kunnen worden aangevraagd, welke normbedragen gehanteerd worden en op welke manier de gemeente prioriteiten kan stellen ten aanzien van de onderwijshuisvesting. De verordening dient te worden geactualiseerd. Het traject voor herziening van de verordening wordt begeleid door een adviseur van MDAB, een adviesbureau gespecialiseerd in wet- en regelgeving op het gebied van onderwijs en onderwijshuisvesting. Hiertoe is een budget van € 9.000 benodigd.

2.4.6 Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters

De decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters (ook wel Asscher-middelen) wordt sinds 2015 beschikbaar gesteld aan gemeenten om peuters die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, zonder vve-indicatie of andere vorm van (gemeentelijke) ondersteuningsregeling toegang te geven tot de voorschoolse voorzieningen. Voor de periode van 16 december tot 8 februari wordt de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters voor de gemeente Diemen met € 7.000 opgehoogd. Daarmee komt het totale budget op circa € 46.000. Deze verhoging van het budget is bedoeld om de kosten die ouders hebben gemaakt tijdens de sluitingsperiode van de opvangorganisaties als gevolg van de coronacrisis te compenseren. Het betreft ouders die in deze periode een eigen bijdrage hebben betaald voor de gemeentelijke regelingen rondom kinderopvang (sociaal medische indicatie, voorschoolse educatie en het peuteraanbod).

2.4.7 Externe inzet nieuw jeugdhulpstelsel 2022

Voor januari 2022 worden nieuwe contracten afgesloten voor de (hoog) specialistische jeugdhulp. Tevens wordt hierbij een stelselwijziging doorgevoerd. De wijzigingen doorvoeren vragen om extra (externe) inzet.

Voor het aanpassen van de Verordening, nadere regels en beleidsregels is samen met de gemeenten Ouder-Amstel en Uithoorn een jurist ingehuurd. De kosten voor de gemeente Diemen voor 2021 zijn: € 10.000.

De aanbesteding heeft ook impact op de uitvoeringspraktijk. Er is samen met de gemeenten Ouder-Amstel en Uithoorn een projectleider ingehuurd om een aantal zaken goed geregeld te krijgen. De kosten voor de gemeente Diemen voor 2021 zijn: € 25.000.

In totaal wordt voor de externe inzet in het kader van het nieuwe jeugdhulpstelsel € 35.000 aangevraagd.

2.4.8 Tarieven Gecertificeerde Instellingen

Per 2021 worden de tarieven voor twee van de Gecertificeerde Instellingen verhoogd, te weten: Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA) en de William Schrikker Stichting (WSS). Beide instellingen zullen volgens de kostprijs worden gefinancierd. Voorheen werden de instellingen niet volgens de kostprijs gefinancierd, en hebben zij dus moeten inlopen op hun reserves. Tevens is er landelijk (vanuit de inspectie) veel druk op gecertificeerde instellingen om kwaliteit te leveren (voor de meest kwetsbare gezinnen). Hier hoort ook een passend tarief bij.

Het financiële effect voor 2021 van de aanpassing van de tarieven als het aantal gezinnen hetzelfde blijft als in 2020 is € 120.000.

2.4.9 Subsidies Sociaal domein

In de primitieve begroting hebben wij rekening gehouden met een budget van circa € 4.171.000. Op basis van de huidige informatie en inzichten verwachten wij voor 2021 circa € 4.479.000 nodig te hebben aan budget. Voor wij ingaan op de oorzaken van de stijging, is in de hierna volgende tabel in beeld gebracht hoe het nadelig effect van circa € 308.000 kan worden gedekt:

Subsidies	Bedrag
Effect na bijstelling	-308.000
Subsidieverrekeningen 2019 (incidenteel)	108.000

Subsidies	Bedrag
Budgetten, die voorheen werden ingezet voor de inkoop van de zelfde diensten	196.000
Tekort	-4.000

Om het tekort van te dekken stellen wij voor de begroting te verhogen met € 4.000.

De belangrijkste oorzaken voor de stijging van € 308.000 worden hierna toegelicht:

MaDi

Pilot Voorportaal 2021-2022 (incidenteel)

Het voorportaal wordt als aanvullende dienstverlening door MaDi in nauw overleg met de gemeente als pilot ingezet. Hierbij wordt er gezocht naar een pragmatische oplossing voor de druk die op de hulpverlening is ontstaan. Taken die nu nog worden gedaan door de professionele hulpverlener zijn administratieve taken en eenvoudige praktische hulpvragen die direct opgepakt kunnen worden. Door aan de voorkant af te schalen wordt de hulpverlening ontlast en kan een efficiëntieslag worden geslagen omdat Diemenaren met eenvoudige hulp- en adviesvragen sneller kunnen worden geholpen hetgeen tevens kosten voor duurdere hulpverlening bespaart.

In de pilotfase van januari 2021 t/m december 2022 wordt in een PCDA-cyclus het voorportaal verder ontwikkeld. In het eerste stadium van de cyclus wordt gekeken of alle voorwaarden om het de pilot te starten aanwezig zijn. In de tweede fase wordt gestart met de uitvoering en vindt continu meting en registratie van de output plaats, wordt relevante informatie verzameld en kunnen ter verbetering veranderingen worden doorgevoerd. In de controlefase worden de resultaten van verbetering gemeten en vergeleken met de gewenste situatie. Onderdeel is het evalueren of het oorspronkelijke plan goed werkt en welke verbeteringen worden doorgevoerd. In de laatste fase wordt gekeken of de doelstellingen zijn behaald en of van het oorspronkelijke plan moet worden afgeweken. In de 8-maandrapportage van 2021 wordt vastgesteld of het voorportaal wordt opgenomen bij de structurele subsidie van MaDi van 2023.

Het voorportaal ontlast de hulpverlening in het voortraject maar kan niet worden gezien als een bezuiniging aangezien het aantal lopende trajecten in de professionele hulpverlening al reeds onder druk stond en dit naar verwachting de komende jaren verder zal toenemen.

De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen voor 2021 circa € 107.000. Hiervan is reeds € 32.000 in de 1^e kwartaalbrief 2021 beschikbaar gesteld. Voor de kosten van 2022 is dekking binnen de begroting gevonden (€ 32.000).

Uitbereiding Schulphulpverlening (incidenteel)

Naast het voorportaal is er voor het jaar 2021 ook extra formatie nodig voor de schuldhulpverlening. De afgelopen periode hebben ondernemers zich aangemeld bij de SHV, onder wie ZZP'ers. Zij gaan een zware tijd tegemoet en de verwachting is dat de vraag naar schuldhulpverlening onder deze groep toeneemt.

Daarbij komt ook kijken, dat particulieren door de huidige coronapandemie en de daarbij geldende maatregelen, steeds meer in de schulden zijn geraakt. Er zijn inwoners van Diemen die het een en ander niet meer kunnen bijhouden, omdat hun inkomsten gedaald dan wel gewijzigd zijn. Ze werken minder, waardoor ze niet uitkomen om hun vaste lasten te betalen.

Er is incidenteel extra inspanning nodig in 2021 om weer in controle te blijven. De kosten die hiermee gepaard gaan bedragen circa € 23.000. Hiervan is reeds € 10.000 in de 1^e kwartaalbrief 2021 verwerkt.

Stichting Welzijn Diemen

Stichting Welzijn Diemen voert sinds 2018 diverse projecten uit, waaronder een voorschools aanbod voor de doelgroep 0-5 jaar, de inzet van een intensief kinderwerker voor de doelgroep 4-12 jaar, inzet voor de doelgroep 12+ vanuit het jongerenwerk, Welzijn op Recept, de inzet van een community builder voor de Rode Kruislaan en de Beukenhorst, en de inzet van buurtsportcoaches voor diverse doelgroepen. In 2018, 2019 hebben wij deze kosten kunnen opvangen binnen de begroting en deels met een teruggaven van subsidie door Stichting Welzijn Diemen.

Zoals wij in de 4^e kwartaalbrief 2020 hebben aangegeven is in de begroting geen ruimte om deze kosten op te vangen. Daarom stellen wij voor dit tekort op te lossen door de begroting 2021 en verder structureel te verhogen met circa € 70.000.

Naast bovenstaande ontwikkelingen hebben wij in overleg met SWD besloten de activiteiten van diverse partijen in het Huis van de Buurt niet meer op factuurbasis te betalen, maar te verstrekken als subsidie. Per saldo gaat het om een wijziging van € 103.000 die geen budgeteffect heeft voor de begroting.

Stichting Vluchtelingenwerk

Stichting Vluchtelingenwerk is in 2019, mede op verzoek van de gemeente, verhuisd van het Atelier naar de Brede Hoed. Hiermee is de integraliteit van de dienstverlening aan asielstatushouders beter geborgd, en de korte lijnen met de gemeente zijn sterker geworden. De huurkosten zijn hiermee wel vertienvoudigd en afgesproken is dat stichting Vluchtelingenwerk hier structureel voor gecompenseerd wordt door middel van de structurele basissubsidie. Ook is in deze begroting rekening gehouden met de kosten van circa € 45.000 die de gehuisveste vergunninghouder met zich meebrengen. Per saldo gaat het om een tekort van circa € 55.000.

2.4.10 Programma grip en controle in het sociaal domein

Vrijwel alle gemeenten in Nederland staan voor dezelfde opgave in het sociaal domein: grip en controle krijgen op de kosten in het sociaal domein. Ieder onderzoek dat gedaan wordt bevestigt het beeld dat, naast werken aan inhoudelijke en complexe opgaven, gemeenten vooral worstelen nog met de uitgaven in het sociaal domein. Gemeenten hebben overschrijdingen op hun begroting en dat staat op gespannen voet met de gedachte om te investeren in de transformatie.

Vanaf de decentralisaties in 2015 heeft het accent in Diemen gelegen op het organiseren van toegang, investeren in vormen van algemene en preventieve voorzieningen, doorlopen van inkooptrajecten en continuïteit van zorg bieden. Er zijn inhoudelijk gelukkig positieve ontwikkelingen te melden. De toegang tot voorzieningen wordt gewaardeerd en er is tevredenheid over de kwaliteit van de ondersteuning, zo blijkt onder andere uit cliënttevredenheidsonderzoeken, Rekenkamerrapport en onderzoek van Movisie. Ook uit het interactieve proces dat vooraf is gegaan aan de totstandkoming van de nota sociaal domein heeft positieve inzichten gegeven. Het is belangrijk dit te beseffen en te onderstrepen, omdat het laat zien dat we in Diemen een goede weg zijn ingeslagen. En ook dat het niet alleen (financiële) kommer en kwel is. Het zou alle inspanningen van partijen en professionals tekort doen als we daar aan voorbij gaan.

Tegelijkertijd is er een breed besef dat de huidige situatie niet houdbaar is. Het feit dat er overall in het land bevestiging is van de complexiteit zet nog niks in beweging. Het biedt verklaringen, maar nog geen verbeteringen. Het duidt wel de complexiteit en afhankelijkheid waar we mee te maken hebben. De behoefte aan meetbaarheid, de overschrijdingen en het feit dat de financiële cijfers de afgelopen jaren een negatieve trend laten zien. Dat blijkt voornamelijk uit de overschrijdingen van de specialistische jeugdhulp.

De huidige situatie in het sociaal domein zet druk op de voorzieningen die in Diemen in alle zorgvuldigheid zijn opgebouwd en vraagt om een programmatische aanpak om te zorgen dat er meer grip en controle is in het sociaal domein. Bovendien past deze manier van werken bij de organisatieontwikkeling Diemen '22. Programmatisch werken wordt in het kader van Diemen '22 meer gestimuleerd met als doel om bepaalde (tijdelijke) prioriteiten vanuit een meer gestructureerde aanpak te benaderen.

Vanaf juni 2021 wordt gestart en met een programma over financiële beheersbaarheid van het sociaal domein breed. Het programma bestaat uit vier pijlers:

1. grip door data;
2. sturing op inhoudelijke scenario's;
3. kostenbewustzijn vergroten;
4. leren en ontdekken.

Doelen van het programma:

- Zorgen dat de basis op orde is. Ontwikkel een structuur, werkwijze en inzicht in data zodat de voorspelbaarheid van uitgaven en de mate van control wordt vergroot;
- Zorgen voor inhoudelijke inzicht op basis waarvan de juiste keuzes in breed perspectief (integraal) kunnen worden gemaakt;
- Zorgen voor het feit dat kostenbewustzijn een wezenlijk onderdeel uitmaakt van het denken en werken van beleid en uitvoering;
- Zorgen voor inspiratie en creativiteit binnen en buiten de gemeente om te werken aan de complexe en financieel ingewikkelde opgaven;
- Een impuls geven aan programmatisch werken binnen het sociaal domein .

De verwachte kosten in 2021 voor het programma bedragen € 143.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag beschikbaar te stellen vanuit de algemene middelen.

2.4.11 Extra begeleiding kwetsbare groepen

De coronacrisis maakt dat de levens van iedereen met begeleiding er heel anders uitziet: dagbesteding gaat soms niet door (horeca is bijvoorbeeld gesloten), er komen minder mensen langs, niet iedereen begrijpt de maatregelen even goed. Ook is er meer begeleiding en ondersteuning nodig voor mensen met andere beperkingen. Bijvoorbeeld kwetsbare mensen met een medische aandoening die zeer bang zijn besmet te raken gezien de risico's dat deze besmetting fataal kan zijn of zeer ernstige consequenties kan hebben. Dit maakt dat extra ondersteuning nodig is zodat lokaal kan worden geïnvesteerd in bijvoorbeeld:

- Extra in te zetten op het organiseren van alternatieve dagbesteding om structuur te creëren in de dag.
- Het bieden van passend vervoer en extra locaties voor alternatieve en verspreide vormen van dagbesteding die voldoen aan de RIVM-richtlijnen, die nog niet zijn gefinancierd via de meerkosten regeling voor Wmo en Jeugd.

Via de Maartcirculaire ontvangt de gemeente Diemen hiervoor € 44.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan het budget voor Wmo-begeleiding. Dit geld zal worden ingezet om voorstellen van gecontracteerde zorgaanbieders te financieren om de begeleiding en dagbesteding te kunnen continueren en indien nodig extra begeleiding te kunnen bieden aan kwetsbare groepen.

2.4.12 Bestrijden eenzaamheid ouderen

Eenzaamheid is door corona toegenomen. Op lokaal niveau zetten gemeenten met lokale partners al in op het bestrijden van eenzaamheid. Maar nog niet iedereen wordt persoonlijk bereikt. Het kabinet stelt hiervoor middelen ter beschikking voor gemeenten en lokale partners om hierop in te zetten.

In de Maartcirculaire is er € 49.000 beschikbaar gesteld voor de gemeente Diemen. Voorgesteld wordt om dit bedrag te besteden aan de acties uit het actieplan tegen eenzaamheid.

2.4.13 Gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg (Jaarstukken 2020)

Het beschikbare budget van de Gemeenschappelijke regeling (GR) Openbare gezondheidszorg (OGZ) voor het boekjaar 2020 bedroeg € 7.283.000. Uit de jaarstukken blijkt dat € 7.148.000 van dit budget is besteed. Dit leidt tot een voordelig resultaat van € 135.000.

Integenstelling tot dit voordeel is voor Diemen, ten opzichte van de betaalde bijdrage aan deze GR, sprake van een nadelig effect van € 34.000. Dit komt door de stijging van het aantal inwoners in Diemen. Het negatieve resultaat voor de gemeente Diemen is ontstaan doordat de begroting 2020 is gebaseerd op de inwoneraantallen per 1 januari 2018 en de realisatie 2020 op de inwoneraantallen per 1 januari 2020. Alle taken worden op basis van inwoneraantallen naar de gemeenten verdeeld.

Effect 2020	Bedrag
Stijging inwoneraantallen	69.000
Opvoed ondersteuning Diemen	-17.000
Positief resultaat GR OGZ Diemen	-18.000
Totaal	34.000

2.4.14 Perspectief jeugd en jongeren 2020 en 2021 (corona)

Jongeren lijden erg onder de coronapandemie: driekwart van de jongeren heeft mentale klachten, vier op de vijf jongeren beweegt te weinig en meer dan de helft voelt zich gespannen of gestrest. Juist in deze situatie is het daarom extra belangrijk om jongeren perspectief te blijven bieden en in hun welzijn te blijven investeren.

In december 2020 heeft het kabinet besloten om een Jeugdpakket beschikbaar te stellen ter ondersteuning van jongeren in coronatijd. Vanuit het Rijk komt € 58,5 miljoen beschikbaar langs drie lijnen: € 40 miljoen via het gemeentefonds, € 15 miljoen via de subsidieronde Perspectief voor de Jeugd met MDT en € 3,5 miljoen via landelijke subsidiering door VWS van specifieke initiatieven gericht op laagdrempelige (digitale)ondersteuning van jongeren die mentale klachten ervaren door corona. De gemeente Diemen heeft in de Maartcirculaire de volgende gelden ontvangen:

Onderdeel	Bedrag
Perspectief jeugd en jongeren 2020	40.000
Perspectief jeugd en jongeren 2021	37.000
Jongerenwerk	26.000
Mentale ondersteuning 2021	22.000
Activiteiten en ontmoetingen	15.000

Voorgesteld wordt om de gelden Perspectief jeugd en jongeren 2020 en 2021 (in totaal € 77.000) te claimen in deze kwartaalbrief en te boeken op preventief jeugdbeleid en ambulant jeugdbeleid. Het voorstel is om € 52.000 te claimen voor preventief jeugdbeleid en € 25.000 te claimen voor ambulant jeugdbeleid.

Voorgesteld wordt om met de geclaimde middelen voor ambulant jeugdbeleid, extra inkoop van de hulptrajecten voor jongeren vanuit Levvel mogelijk te maken. Het hulpaanbod van Levvel bestaat uit Jeugd en Veiligheidstrajecten en hulpverlening bij grensoverschrijdend seksueel gedrag. Het hulpaanbod is vrij toegankelijk, maar de intensiviteit en de zwaarte van de problematiek is minstens vergelijkbaar aan geïndiceerde specialistische jeugdhulp. De jongeren in de hulpverleningstrajecten van Levvel vertonen (ernstig) grensoverschrijdend gedrag; denk aan: schooluitval, overlast, criminaliteit.

Ook is het verzoek om de gelden voor Mentale ondersteuning 2021 (in totaal € 22.000) beschikbaar te stellen voor extra inkoop van het Levvel hulpaanbod.

De gelden "Jongerenwerk" en "Activiteiten en ontmoetingen" willen wij in deze kwartaalbrief nog niet claimen, maar wel reserveren. De komende periode zullen wij onderzoeken bij welke groep jongeren de kwetsbaarheid momenteel het grootst is en welk hulpaanbod daarbij het meest passend is. In de kwartaalbrief drie of vier zullen we aangeven of deze gelden een bestemming krijgen.

2.4.15 Perspectief voor de jeugd met maatschappelijke diensttijd (MDT)

Vanuit het Jeugdpakket wordt via de subsidieronde: 'Perspectief voor de Jeugd met MDT' € 15 miljoen beschikbaar gesteld voor gemeenten om maatschappelijke activiteiten te organiseren voor jongeren in samenwerking met MDT-organisaties. Gemeente Diemen zal in samenwerking met MDT-organisatie De Kandidatenmarkt het project Urban Talentz 2.0 in Diemen uitvoeren. Via Urban Talentz 2.0 ontwikkelen jongeren hun vaardigheden en zetten zij zichzelf in voor een ander en de samenleving. Er is € 25.000 via de subsidieronde Perspectief voor de jeugd met MDT van ZonMw. Voorgesteld wordt om dit bedrag te claimen voor de inzet van het preventief jeugdbeleid.

2.4.16 Aanpassing specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Vanaf 1 januari 2019 vindt de verdeling van de onderwijsachterstandsmiddele aan gemeenten plaats op basis van een nieuwe verdeelsystematiek. Er wordt niet meer op basis van de gewichtenregeling verleend maar op basis van de jaarlijks door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente.

Als gevolg hiervan ontvangt de gemeente Diemen voor 2021 € 838.000 voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid, dit is een toename van € 53.000 ten opzichte van de middelen voor 2020.

2.4.17 Label C

Per 1 januari 2023 komt voor kantoren de verplichting om te voldoen aan een label C-certificering en een jaarlijkse keuring van klimaatbehandelingsinstallaties. Dit betekent dat elk kantoorgebouw met een oppervlakte van meer dan 100 m² minimaal energielabel C moet hebben. Label C komt overeen met een primair fossiel energieverbruik van 225 kWh per m² per jaar. Voldoet het pand niet aan deze eisen, dan mag het per 1 januari 2023 niet meer als kantoor functioneren. Deze verplichting staat in het Bouwbesluit 2012. De Omgevingsdienst ziet toe op naleving van deze verplichting. De gemeente Diemen ontvangt vanuit het Rijk middelen in het gemeentefonds voor de voorbereiding van beide verplichtingen. In de Septembercirculaire 2020 gemeentefonds staat voor 2021 een bedrag van € 4.000.

2.4.18 Coronamaatregelen team Handhaving

In de afgelopen periode zijn er diverse extra kosten gemaakt voor het handhaven van en toezicht houden op de coronamaatregelen.

De Boa's draaiden en draaien zo nu en dan in combinatie met de toezichthouders brandveiligheid, bouw- en woningtoezicht en milieu speciale coronadiensten. Dit om goed toezicht te kunnen houden op de coronamaatregelen. De bezetting hiervoor was een groot gedeelte van 2021 van 13.00 uur tot 22.30 uur, ook in de weekenden. Er zijn en worden dan ook behoorlijk wat overuren gemaakt door de teams Handhaving en Openbare Orde & Veiligheid en Vergunningen. In totaal hebben we het dan over ongeveer 162 uur en een bedrag van afgerond € 11.000 (9 mensen x 2 dagen x 9 uur x € 70).

Voorts hebben we bepaalde materialen aangeschaft om het toezicht op een juiste manier te kunnen uitvoeren. Voorbeelden hiervan zijn onder andere het huren van een tweede toezichtsbus en de aanschaf van mondkapjes, het aanschaffen van kleding voor de coronahosts etc. In totaal gaat het om een bedrag van € 15.000.

Daarnaast zijn extra uren gemaakt en is extra inzet gedaan door Samen Veilig en zijn er coronahosts ingezet. Deze personen zijn hiervoor tijdelijk aangesteld vanuit de "kaartenbakken" van het team Sociale Zaken. De verwachting is dat deze inzet nog wel voortduurt tot na de zomervakantie. Dit ten gevolge van het huidige besmettingsniveau en de vertragingen die het vaccinatieprogramma heeft opgelopen. De inschatting van de inkomsten uit het gemeentefonds was initieel € 90.000. De subsidie hiervoor is inmiddels aangevraagd (€ 117.000), maar is gelet op de mogelijke verlenging niet afdoende.

Als de coronamaatregelen nog niet opgeheven zijn per 1 juli 2021, zullen wij de inhuur voor bepaalde toezichtstaken continueren.

Gedacht wordt dan aan een incidenteel bedrag van € 60.000 voor in totaal een periode van drie maanden.

Doordat we minder bedrijfsbezoeken hebben kunnen uitvoeren en de Boa's en toezichthouders toezicht hielden op de coronamaatregelen, heeft de controle bij bedrijven/ondernemingen ten aanzien van onder andere milieu en brandveiligheid nagenoeg stilgelegen. Hierdoor is een achterstand ontstaan in de periodieke controles. Zodra de maatregelen versoepeld worden, zullen we de bedrijfsbezoeken verder oppakken.

2.4.19 Investerings PVC riool Rode Kruislaan 3^e ster

De uitvoering van de werkzaamheden ten aanzien van de buurtkamer en de omliggende openbare ruimte stond oorspronkelijk gepland voor uitvoering in 2020. De werkzaamheden zijn enigszins vertraagd en daardoor is ook het vervangen van de riolering aldaar doorgeschoven. De werkzaamheden aan de riolering worden naar verwachting in het derde

kwartaal 2021 uitgevoerd. De kosten voor deze investering bedraagt € 60.000 en zal worden afgeschreven over 15 jaar. De kapitaallasten ad. € 4.000 per jaar worden gedekt uit de rioolheffing.

2.4.20 Overdracht sloopmeldingen aan de Omgevingsdienst NZKG

Recent is duidelijk geworden dat het behandelen van en het toezicht op sloopmeldingen met asbest een wettelijke basistaak is die door een Omgevingsdienst moet worden uitgevoerd. Daarover is door de Hoge Raad een uitspraak gedaan. Daarmee is de overdracht van de behandeling van de sloopmelding en het toezicht erop een onvermijdelijke autonome ontwikkeling. Het grootste deel van alle sloopmeldingen gaat over het verwijderen van asbest door een bedrijf. Medio april 2021 heeft deze overdracht aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG) daadwerkelijk plaatsgevonden. Vanwege het feit dat er relatief weinig meldingen zonder asbest worden ingediend en de ingewikkeldheid om deze processen te scheiden, is ervoor gekozen alle sloopmeldingen aan de Omgevingsdienst NZKG over te dragen. Voor dit jaar gaat het om een incidenteel bedrag van € 18.000. Als gevolg hiervan wordt het Uitvoeringsprogramma 2021 van een addendum voorzien. Vanaf 2022 gaat het om een structureel bedrag van € 23.000 per jaar. In de urenraming van 2021 zijn de interne uren die met uitvoering van deze taak door de bouwdiscipline komen te vervallen, verwerkt. Door de overdracht kunnen andere taken, waarvoor nu onvoldoende tijd was, worden verricht (waaronder regulier bouwtoezicht op de grotere projecten). Het gaat om ongeveer 180 uren. Voor de discipline Vergunningen gaat het om een vermindering van 90 uur op jaarbasis. Ook hiervoor geldt dat dit in de urenraming van 2021 is verwerkt.

2.4.21 Groei bijdrage Veiligheidsregio in 2021

De jaarstukken van de Veiligheidsregio geven aan dat de bijdrage voor 2021, gelet op de prijsontwikkeling, wordt bijgesteld met een extra bedrag van € 13.000. In het raadsvoorstel (zienswijzeprocedure) is aangegeven dat de bijstelling van de bijdrage zou worden verwerkt in de 2^e kwartaalbrief. Gevraagd wordt dan ook een incidenteel bedrag van € 13.000 vrij te maken om de bijdrage voor de Veiligheidsregio te kunnen voldoen.

2.4.22 Projectkosten verkennend onderzoek woningbouw Griend

Voor zoeklocatie (woningbouw) Griend in Diemen Zuid is, conform de notitie “zoeklocaties voor sociale huur en bewonersparticipatie 2019-2022, de verkenningsfase grotendeels uitgevoerd. De haalbaarheid ten aanzien van technische, milieukundige, juridische en financiële kaders is onderzocht. Uit het verkennend onderzoek, financiële studie en quickscan van de kabels & leidingen blijkt dat de ontwikkeling van deze zoeklocatie Griend kansrijk is, maar dat de verkeersontsluiting van de locatie nadere studie behoeft. Hiervoor is binnen afzienbare termijn geen ambtelijke capaciteit beschikbaar. Om deze reden is het onderzoek on hold gezet. In het besluit van 20 oktober 2020 is door het College van B&W besloten de gemaakte kosten voor het project af te boeken ten laste van de reserve Grondzaken. De Raad is hier destijds over geïnformeerd. De gemaakte kosten betreffen € 60.000.

2.4.23 Verdere uitwerking Omgevingsvisie

Bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie is gebleken dat het uitvoeren van een Milieu Effect Rapportage (MER) belangrijk is. Het MER-onderzoek geeft inzicht in de keuzes die we kunnen maken en stroomlijnt het gedachtenproces naar de uiteindelijk koers van de omgevingsvisie. Bij een MER-onderzoek hoort een advies van de commissie MER om het onderzoek ook een formele status te laten krijgen. Hier zijn relatief veel kosten aan verbonden en een extra budget van € 30.000 is noodzakelijk.

Vooralsnog staat de vaststelling van de Omgevingsvisie gepland voor eind 2021. Dat betekent dat ook de inhuur van de projectmanager en de ondersteuning in ieder geval tot dat moment doorloopt. ook hiervoor is extra budget noodzakelijk van € 50.000.

2.4.24 Inhalen achterstanden grondzaken en planeconomie

Op basis van de capaciteitsberekeningen voor team Projecten is een duidelijk tekort aan uren te zien voor de werkzaamheden op het gebied van planeconomie en grondzaken. Op dit moment kunnen we nog niet vaststellen in hoeverre dit een structureel tekort is. Om de (achterstallige) werkzaamheden voor 2021 op te pakken wordt hierbij in de 2^e kwartaalbrief een budget van € 45.000 gevraagd voor de inhuur beleidsmedewerker grondzaken/ planeconoom voor 2 dagen in de week tot in ieder geval het einde van het jaar.

2.4.25 Extra inzet op de energietransitie

De RES en de transitievisie warmte leggen, in combinatie met de aanvraag van de RREW-subsidie voor energiemaatregelen en energieprojecten, de collectieve inkoopprogramma's voor zonnepanelen en energiebesparingsmaatregelen en de cursussen VvE's met energie, veel beslag op ambtelijke capaciteit en middelen voor duurzaamheid. Voor de energietransitie heeft de gemeente met de Decembercirculaire 2019 via het gemeentefonds incidenteel € 237.000 ontvangen. Dit wordt in 2020 en 2021 ingezet voor: verkennende studies en organiseren van bewonersavonden voor de RES (2020), het opstellen van de transitievisie warmte (2020-2021) en de inhuur van een tijdelijke projectleider voor lokale energieprojecten en de inzet van de toegekende RREW-subsidie (2021).

Over 2020 was € 35.000 van de in 2019 incidenteel toegekende € 237.000 voor de energietransitie toegevoegd aan de lopende begroting. De resterende € 202.000 is toen opgenomen in de bestemmingsreserve voor duurzaamheid. Voorgesteld wordt deze € 202.000 via deze 2^e kwartaalbrief toe te voegen aan de lopende begroting over 2021 voor de uitvoering van de taken op het gebied van de energietransitie in 2021.

Zoals in de Kadernota 2022 is opgenomen zal vanaf 2022 nog meer inzet op de energietransitie worden gevraagd voor: de realisatie van duurzame energiebronnen vanuit de RES, de wijkgerichte aanpakken om van het aardgas af te gaan vanuit de transitievisie warmte en de nieuwe regierol voor gemeenten bij warmtenetten en collectieve warmtesystemen vanuit de Warmtewet 2. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft op 25 januari 2021 advies uitgebracht over de kosten van de energietransitie voor gemeenten. Het toekennen van Rijksbudget aan het gemeentefonds om de energietransitie te bekostigen is doorgeschoven naar het nieuw te formeren kabinet. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar de Kadernota 2022.

2.4.26 4e steunpakket vanuit het Rijk

Van het Rijk is een 4^e steunpakket ontvangen voor de coronamaatregelen. Onderstaand de bedragen die zijn toegekend in de Maartcirculaire van het Gemeentefonds. Elders in de kwartaalbrief zijn de bedragen geclaimed voor de bijbehorende activiteiten.

Compensatie 4e steunpakket	Bedrag
Perspectief jeugd en jongeren 2020	40.000
Perspectief jeugd en jongeren 2021	37.000
Jongerenwerk	26.000
Mentale ondersteuning 2021	22.000
Activiteiten en ontmoetingen	15.000
Bijzondere bijstand (TONK) 2021	90.000

Afvalverwerking	52.000
Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	49.000
Extra begeleiding kwetsbare groepen	45.000
Mutaties voorschoolse voorziening peuters	7.000
Totaal	383.000

2.4.27 Diemen '22

In 2020 is incidenteel € 150.000 beschikbaar gesteld voor de invoering van de organisatie-aanpassing 'Diemen '22'. Te denken valt dan aan trainingen, begeleiding en inspiratiesessies om de medewerkers optimaal mee te nemen in de nieuwe organisatiestructuur en het programmatisch werken.

In 2020 is € 55.000 van dit budget ingezet. De invoering van Diemen '22 is ook in 2021 nog in volle gang. Omdat het rekeningsaldo 2020 niet toereikend is om het restant van dit budget, € 95.000, over te hevelen naar 2021 is deze budgetaanvraag in deze kwartaalbrief opgenomen.

2.5 Verloop geraamd resultaat 2021

In onderstaand overzicht krijgt u een beeld van alle voorgestelde begrotingswijzigingen die in voorgaande paragraaf zijn genoemd en het effect daarvan op het geraamd resultaat 2021 na verwerking/vaststelling van deze kwartaalbrief.

Omschrijving		Prog/ paragr	Bedrag	I/S
Primitieve begroting 2021			42	
Geraamd resultaat 1e kwartaalbrief 2021			501	
Geraamd resultaat na 1e kwartaalbrief 2021			543	
2e kwartaalbrief 2021				
2.4.1	Gebundelde uitkering P-wet: Minder bijdrage Rijk	Inkomen en armoede	-861	S
2.4.1	Gebundelde uitkering P-wet: Verlaging kosten	Inkomen en armoede	861	S
2.4.2	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo): Extra kosten	Inkomen en armoede	-1.192	I
2.4.2	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo): Bijdrage Rijk	Inkomen en armoede	1.192	I
2.4.3	Tijdelijke Overbrugging Noodzakelijke Kosten: Extra kosten	Inkomen en armoede	-90	I
2.4.4	SPUK: Toeslagenaffaire: Extra kosten	Vrije tijd	-26	I
2.4.4	SPUK: Toeslagenaffaire: Bijdrage Rijk	Vrije tijd	26	I
2.4.5	Ontwikkelingen onderwijshuisvesting	Onderwijs	-54	I
2.4.6	Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters	Onderwijs	-7	I
2.4.7	Extra inzet nieuw jeugdhulpstelsel 2022	Sociaal	-35	I
2.4.8	Tarieven Gecertificeerde Instellingen	Sociaal	-120	S
2.4.9	Subsidies Sociaal domein: Extra kosten structureel	Diverse	-62	S
2.4.9	Subsidies Sociaal domein: Dekking incidenteel	Diverse	58	I
2.4.10	Programma grip en controle in het sociaal domein	Sociaal	-143	I
2.4.11	Extra begeleiding kwetsbare groepen	Sociaal	-44	I
2.4.12	Bestrijden eenzaamheid ouderen	Sociaal	-49	I
2.4.13	Gemeenschappelijke regeling Openbare gezondheidszorg (Jaarstukken 2020)	Sociaal	-34	S
2.4.14	Perspectief jeugd en jongeren 2020 en 2021 (corona)	Sociaal	-99	I
2.4.15	Perspectief voor de jeugd met maatschappelijke diensttijd: Extra kosten	Sociaal	-25	I
2.4.15	Perspectief voor de jeugd met maatschappelijke diensttijd: Bijdrage Rijk	Sociaal	25	I
2.4.16	Aanpassing specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB): Extra bijdrage Rijk	Onderwijs	53	S
2.4.16	Aanpassing specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid (OAB): Extra kosten	Onderwijs	-53	S
2.4.17	Label C	Gebiedsontwikkeling	-4	I
2.4.18	Coronamaatregelen Team Handhaving	Veilig	-60	I
2.4.19	Investering PVC riool Rode Kruislaan 3e ster	Leefomgeving en klimaat	kapitaallasten ¹	I
2.4.20	Overdracht sloopmeldingen aan de Omgevingsdienst NZKG	Gebiedsontwikkeling	-18	S
2.4.21	Groei bijdrage Veiligheidsregio in 2021	Veilig	-13	S
2.4.22	Projectkosten verkennend onderzoek woningbouw Griend: Extra kosten	Gebiedsontwikkeling	-60	I
2.4.22	Projectkosten verkennend onderzoek woningbouw Griend: Onttrekking reserve Grondzaken	Gebiedsontwikkeling	60	I
2.4.23	Verdere uitwerking Omgevingsvisie	Gebiedsontwikkeling	-80	I
2.4.24	Inhalen achterstanden grondzaken en planeconomie	Gebiedsontwikkeling	-45	I

¹ De bijbehorende kapitaallasten worden vanaf de begroting 2022 structureel opgenomen.

Omschrijving		Prog/ paragr	Bedrag	I/S
2.4.25	Extra inzet op de energietransitie: Extra kosten	Leefomgeving en klimaat	-202	I
2.4.25	Extra inzet op de energietransitie: Onttrekking reserve Duurzaamheid	Leefomgeving en klimaat	202	I
2.4.26	4e steunpakket vanuit het RIIK	Financiën	383	I
2.4.27	Overhevelingsbudget Diemen '22	Samen besturen	-95	I
Subtotaal 2e kwartaalbrief 2021			-611	
Geraamd resultaat na 2e kwartaalbrief 2021			-68	

I = incidenteel, S = structureel;

Structurele wijzigingen worden in de eerstvolgende kadernota en begroting verwerkt.

3 Voorgestelde begrotingswijzigingen

De financiële bevoegdheden van de raad zijn het vaststellen van de inkomsten en uitgaven per programma, de onttrekkingen en de toevoegingen aan de reserves en de uitgaven voor investeringen. Deze worden allemaal besloten in de programmabegroting. Gedurende het jaar kunnen zich situaties voordoen die passen binnen het bestaande beleid, maar wel een raadsbeslissing vragen. De mogelijkheid van een extra te ontvangen subsidie is er zo een. Formeel mag het college die pas aanvaarden als de Raad deze heeft goedgekeurd. De inkomsten en uitgaven van het betreffende programma worden er immers door beïnvloed.

De praktijk is echter dat voor dergelijke 'beleidsarme' beslissingen het college een beslissing neemt in lijn met het door de raad vastgestelde beleid. De gemeenteraad wordt vervolgens in de kwartaalbrief gevraagd de voorgestelde begrotingswijzigingen vast te stellen en daarmee de budgetten in het huidig begrotingsjaar aan te passen.

In deze paragraaf hebben we de toelichtingen opgenomen. Het overzicht van de beleidsarme besluiten treft u aan op de volgende pagina. In paragraaf 4 hebben we de begrotingswijzigingen verwerkt in de begroting.

3.1 Beleidsarme én budgettair neutrale begrotingswijzigingen

De raad stelt per programma de budgetten op baten- en lastenniveau vast. In dit hoofdstuk worden saldoneutrale budgetwijzigingen opgenomen. Oftwel wijzigingen die geen invloed hebben op het verwachte begrotingssaldo. Het betreft de volgende soorten wijzigingen:

- budgetverschuivingen tussen twee programma's;
- een aanpassing van de baten en/of de lasten binnen één programma.

Besluit	Bedrag	Van	Naar	I / S ²
3.1.1 Overheveling budget Mensen zonder werk Vanuit het coalitieakkoord is er budget beschikbaar gesteld voor "Kansen voor Diemenaren zonder werk". Dit bedrag is verwerkt onder het programma Inkomen en armoede, maar hoort thuis op het programma Sociaal.	€ 60	Inkomen en Armoede	Sociaal Domein	S
3.1.2 Overheveling budget Pink Diemen Budget is verplaatst naar programma vrije tijd.	€ 2	Sociaal	Vrije tijd	S
3.1.3 Inhuur voor derden Samen besturen Doordat er extra uitgaven zijn voor de inhuur van derden zijn de lasten verhoogd. Omdat deze lasten weer doorberekend worden aan Werken in het Westen, zijn ook de baten verhoogd.	€ 42	Samen besturen	Samen besturen	I

² I = incidenteel; S = structureel

4 Baten en lasten per programma

In deze bijlage zijn de programmacijfers met de baten en lasten per programma opgenomen. Per programma wordt vermeld: de wijzigingen van de lasten en de wijzigingen van de baten. In de regels vanaf verrekening reserves worden de mutaties op de reserves getoond.

Overzicht Baten en lasten

Programma	Primitief		Wijz. t/m 1e kwbrief		Wijz. 2e kwbrief		Totaal	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Exploitatie								
Sociaal	-19.207	253	-137	-	-1.449	-25	-20.793	278
Veilig	-3.086	50	-3	-	-73	-	-3.162	50
Inkomen en armoede	-11.703	9.310	-10	-	-365	-331	-12.078	9.641
Vrije tijd	-5.125	1.559	-99	40	834	-26	-4.390	1.625
Onderwijs	-3.259	1.138	-	-	-133	-53	-3.392	1.191
Gebiedsontwikkeling	-24.366	23.555	-166	-	-207	-	-24.739	23.555
Leefomgeving en klimaat	-18.829	8.588	-	-	-202	-	-19.031	8.588
Verkeer	-1.786	1.077	-	-	-	-	-1.786	1.077
Samen besturen	-13.834	459	27	-	-137	-42	-13.944	501
Financiën	-1.095	55.688	-607	795	611	-383	-1.091	56.866
Totaal mutaties programma's	-102.290	101.677	-995	835	-1.122	-860	-104.407	103.372
Verrekening reserves								
Sociaal	-	-	-	-	-	-	-	-
Veilig	-	-	-	-	-	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	-33	-	-	160	-	-60	-33	220
Leefomgeving en klimaat	-7	605	-	-	-	-202	-7	807
Verkeer	-	233	-	-	-	-	-	233
Samen besturen	-90	305	-	-	-	-	-90	305
Financiën	-400	-	-	-	-	-	-400	-
Totaal mutaties programma's	-530	1.143	-	160	-	-262	-530	1.565
Totaal mutaties baten en lasten	-102.820	102.820	-995	995	-1.122	-1.122	-104.937	104.937

Verwacht rekeningsaldo

Primitieve begroting 2021	42
Geraamd resultaat 1e kwartaalbrief 2020	501
Geraamd resultaat 2e kwartaalbrief 2020	-611
Geraamd resultaat na 2e kwartaalbrief 2021	-68

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
B&W	Burgemeester en wethouders
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten
BIO	Baseline voor Overheidsinstellingen
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen
ca.	Circa
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DigiD	Digitale Identiteit
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
etc.	Et cetera
GR	Gemeenschappelijke regeling
IHP	Integraal huisvestingsplan
ISO	International Organization for Standardization
IT	Information Technology
JBRA	Jeugdbescherming Regio Amsterdam
jl.	Jongstleden
kWh	Kilowattuur
LAA	Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
MDT	Maatschappelijke Diensttijd
MER	Milieu Effect Rapportage
NZKG	Noordzeekanaalgebied
OGZ	Openbare gezondheidszorg
P&C	Planning & Control
PCDA	Plan Check Do Act
PUN	Paspoortuitvoeringsregeling
RES	Regionale Energiestrategie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROB	Raad voor het Openbaar Bestuur
RREW	Regeling Reductie Energiegebruik Woningen
SHV	Schuldhelpverlening
Suwinet	Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
SWD	Stichting Welzijn Diemen
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TONK	Tijdelijke Overbrugging Noodzakelijke Kosten
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VvE	Vereniging van Eigenaren
vve	Voorschoolse of vroegschoolse educatie
Vvgb	Verklaring van geen bedenkingen
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WKO	Warmte Koude Opslag
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSS	William Schrikker Stichting
ZZP	Zelfstandige zonder personeel

Raadsbesluit